

1. Analiza programa

NAPOMENA: Tabela je bazirana na rezultate početnog istraživanja STBiH iz ovog projekta koje je pokazalo da su ovo stranke za koje bi radnici i radnice u sektoru trgovine glasali da se izbori održavaju danas. Ista se može proširiti i drugim stranka iz Bosne i Hercegovine u toku trajanja projekta, a na osnovu rezultata drugog dijela projekta, anketiranja koje je u toku.

Stranka	Izborni program rada	Politika u kontekstu Člana 18. Zakona u unutrašnjoj trgovini	Ocjena podrške (visoka, srednja, niska)
SDP	U svojim oficijelnim saopćenjima SDP daje podršku radnicima u borbi za njihova prava, za očuvanje stečenih prava. U stranačkim programima zalaže se za poboljšanje decenijski zanemarenog radničkog digniteta.	SDP se kroz svoje programske platforme zalaže za neradnu nedjelju I čvrsto drži stav o očuvanju prava proizašlih iz Člana 18. Zakona o unutrašnjoj trgovini.	VISOKA
Naša stranka	U program rada Naša stranka naglašava da država, odnosno njeno društvo mora osigurati pravo na rad svakog pojedinca, zaštititi njegov/njen dignitet te istovremeno stvoriti solidno poslovno okruženje za sve one koji investiraju ili bi željeli investirati u našu zemlju.	Naša stranka u svojim zvaničnim saopštenjima podržava Član 18. Zakona o unutrašnjoj trgovini. Naglašavaju da <i>su svi, koji su glasali ZA, pokazali snažnu svijest o potrebi radnika da i oni imaju slobodan dan za porodicu, prijatelje ili šta god žele baš kao što to imaju i parlamentarci</i> . “Neradna nedjelja je podigla prag dostojanstva u životu radnika”	VISOKA
NiP	NiP u svom programu rada naglašava fokus na <i>pronalaženje rješenja koja u najkraćem roku mogu osigurati stabilan ekonomski rast, donijeti značajno povećan broj novih radnih mjesta</i> . U svojim saopćenjima naglašava potrebu za većom zaštitom radnika i radničkom solidarnošću, posebno u kriznim situacijama, ističući njihov značaj za društvo.	NiP kao stranka nije davao zvanična saopštenja o Članu 18. Zakona o unutrašnjoj trgovini, ali je podržao Zakon kojim je ovaj član obuhvaćen. Pojedinci iz NiP-a (Adnan Delić) su bili oštro protiv ovog člana.	SREDNJA
SDA	SDA se deklarativno zalaže za prava radnika, u statutu je navedeno da podržavaju <i>unapređivanje prava iz radnog odnosa i uslova rada u realnom sektoru</i> , ali u svim zvaničnim reakcijama su oštro kritikovali svaki zakon koji je	U zvaničnim izlaganjima SDA se oštro protivi neradnoj nedjelji, naglašavajući da ova odluka ima negativan utjecaj na ekonomiju i najavljuju ukidanje odluke u slučaju da na izborima dobiju većinu.	NISKA

	podizao prava radnika na viši nivo (npr. minimalna plaća).		
SBIH	SBiH se nominalno zalaže i bori za prava radnika, ali u praksi to ne pokazuju jer redovno kritikuju odluke koje pomažu radnicima uz populističke stavove. U njihovom statutu zaštita radnika/ca i njihovih prava nije dio liste ciljeva.	SBiH ne podržava Član 18 Zakona o unutrašnjoj trgovini, naglašavajući da će neradna nedjelja izazvati masovni odliv prometa iz Federacije BiH prema Republici Srpskoj	NISKA
DF	DF u svom statutu kao jedan od ciljeva navodi ostvarivanje i zaštitu prava radnika, osoba koje žive od rada i na temelju svog rada, uključujući i pravo na sindikalno organizovanje; Međutim, kada je izglasan zakon o povećanju minimalne plaće oglasili su se i naveli da smatraju da povećanje minimalne plaće na 1.000 KM nije stvarna fiskalna reforma već kratkoročna mjera bez efekta na rast plata i zaposlenosti, jer izostaju ključne izmjene zakona i rasterećenje privrede.	DF je na početku podržao sindikalnu borbu za neradnu nedjelju, ali su ubrzo prešli na stranu SDA i redovno kritikovali ovu odluku.	NISKA
HDZ	U svojim programima rada i statutu HDZ nema navedena radnička prava u listi ciljeva.	Iako je HDZ od početka davao podršku uvođenju neradne nedjelje, dan pred glasanje o Članu 18. Zakona o unutrašnjoj trgovini, HDZ je tražio ogromnu izmjenu prijedloga kojom bi svaka općina mogla odlučivati o tome da li će na njenoj teritoriji nedjelja biti radna ili neradna. Taj zahtjev je odbijen, odnosno, prihvaćeno je da općine i gradovi mogu tražiti da nedjelja na njihovoj teritoriji bude radna ali o svakom pojedinačnom zahtjevu svoje mišljenje daje Vlada FBiH. Ovakav stav HDZ-a bio je neočekivan, tim više, što su određene općine i gradovi u kojima HDZ čini većinu, mnogo ranije nedjelju proglasili	NISKA

		neradnim. Taj potez se može svrstati u političke kalkulacije što dovodi u pitanje stvarnu podršku HDZ-a radničkim pravima.	
SNSD	U statutu i programima rada SNSD nema navedenih radničkih prava na listi ciljeva. Iako postoje određene odluke koje idu u korist radnika (uvođenje neoporezive 13. plaće), takve odluke se donose u cilju kupovine socijalnog mira.	SNSD je načelno protiv uvođenja neradne nedjelje, prilikom pokušaja uvođenja neradne nedjelje u Banjoj Luci SNSD je glasao protiv ali je podržao uvođenje neradne nedjelje na Palama. Ovo pokazuje da SNSD koristi oblast radničkog prava za političku trgovinu, jer u Banjoj Luci nisu dio većine što znači da njihov fokus nisu radnička prava nego vlastiti interes. SNSD je u obimu trgovine fokusiran na ekonomiju, dok radnička prava ne tretiraju kao bitan segment.	NISKA

2. Analiza pojedinaca

NAPOMENA: Projekat je u toku i ažuriranje rezultata istraživanja će se nastaviti i u narednom periodu, a za cijelo vrijeme trajanja projekta. Sa tim u vezi, pozivamo sve zainteresirane strane, radnike i radnice koji imaju dodatne izvore da nam ih prosljede, ali i zainteresirane pojedince koji nisu obuhvaćeni prvobitnim uzorkom da se obrate istraživačima putem ponuđene e-mail adrese. Također pozivamo sve zainteresirane političke predstavnike da svoj doprinos istraživanju daju popunjavanjem ankete putem linka:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSezxNOQXXGaSP2Txr8t5I41xTbiLqEgMNzZCGabPmOAqr7b-w/viewform?usp=publish-editor>

na osnovu čega će se njihove izjave/stavovi također uključiti u istraživanje.

Pojedinac iz stranke/pozicija u vlasti	Stranka	Stav o neradnoj nedjelji ^[1]	Izjave	Ocjena podrške (visoki srednja niska) ^[2]
Almir Žilić/ ministar za trgovinu, turizam i saobraćaj TK-a	DF	Protiv	Neradnu nedjelju su načelnici i gradonačelnici Tuzlanskog kantona ocijenili kao ishitrenu odluku, koja je određene opštine i gradove Tuzlanskog	Niska

			kantona dovela u neravnopravan položaj.	
Denan Džonlagić	DF	Protiv	Generalni sekretar DF-a Dženan Đonlagić rekao je da Vlada FBiH svojim ekonomskim mjerama poput neradne nedjelje za trgovce, prelijeva novac u Republiku Srpsku i cijepa ekonomski prostor države.	Niska
Dajana Čolić	DF	Nejasan stav	Sve što je dobro za građane, mi ćemo podržati. U svakom slučaju, kroz diskusije u Parlamentu FBiH, kasnije i kvalitetnom i širokom javnom raspravom treba iznaći optimalno rješenje	Nejasno
Amir Hasićević/Ministar trgovine FBiH	Naša stranka	Podrška	Izjava za medije da neće dozvoliti da se neradna nedjelja ukine	Visoka
Duška Jurišić/ zamjenica ministra za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.	Naša stranka	Podrška	Trgovci zaslužuju neradnu nedjelju.	Visoka
Sabina Ćudić/Predsjednica Naše stranke, delegat u predstavničkom domu, Parlamenta BiH	Naša stranka	Podrška	Imamo konsenzus radnica, poslodavaca i vlasti da radnice u trgovini imaju neradnu nedjelju i to je veliki društveni uspjeh.	Visoka
Edin Forto/Ministar komunikacija i prometa BiH	Naša stranka	Podrška	Još 2022. govorio u ime Naše stranke da podržava neradnu nedjelju, ali da se ne može puno uključivati jer nije kantonalno pitanje.	Srednja-Visoka
Adnan Delić/ ministar Federalnog ministarstva rada i socijalne politike u sazivu Vlade FBiH	NiP	Nije potpuno protiv, sa rezervom	Mi nismo željeli da smetamo pri donošenju ovog Zakona jer smatramo da svako unapređenje prava i položaja radnika, posebno u privatnom sektoru treba da bude zajednička obaveza cjelokupnog društva. Bojimo se same implementacije ovog Zakona i eventualne diskriminacije koja može da nastupi po raznim osnovama	Niska-Srednja
Mia Abazović/Predstavnički dom PSBiH ispred NiP	Nip pa Naša stranka od 2025.	Podrška	Facebook objava od dana 23.10.2024. u kojoj poziva na usvajanje Zakona o unutrašnjoj trgovini FBiH koja reguliše rad nedjeljom i praznicima.	Visoka

Sadmir Džebo/Gradonačelnik Gračanice	SDA	Protiv	Imam nezvanično informacije od naših privrednika i malih obrtnika da se već priprema poprilično veliki broj otkaza i to je ono što je zabrinjavajuće. Ono što je još više zabrinjavajuće je da će biti veliki broj otkaza mladim ljudima, koji će nažalost, vrlo vjerovatno, biti prinuđeni da odu u inostranstvo	Niska
Salko Zildžić/zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta FBiH	SDA	Protiv	Radnici na pumpama, u dragstorima, oni su sada preopterećeni u odnosu na druge. Generalno, ovo se rješenje nije pokazalo kao dobro	Niska
Hajrudin Mehanović/Gradonačelnik Gradačca	SDA	Protiv	“Nama je bila pripremljena odluka na Gradskom vijeću u decembru, da se traži izuzeće za Grad Gradačac, koju smo, nažalost, morali povući, iz razloga što je u međuvremenu donesena Odluka Vlade po kojoj su utvrđeni kriteriji na osnovu kojih neka opština može zatražiti izuzeće”	Niska
Fahrudin Čolaković/delegat u Domu naroda Parlamenta FBiH	SDA	Protiv	Krivi neradnu nedjelju za pad prometa u BiH i otkaze	Niska
Refik Lendo (potpredsjednik FBiH)	SDA	Protiv	traži ocjenu ustavnosti; tvrdi da radnici ispaštaju	Niska
Bakir Izetbegović/Predsjednik SDA	SDA	Kritičan	Gostujući u Dnevniku RTV USK 23. avgusta 2025. godine kritikovao je odluku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) da putem izmjena Zakona o unutarnjoj trgovini uvede neradnu nedjelju.	Niska
Adnan Efendić/Načelnik općine	SDA	Kritičan	Možda se u izradi ovog dokumenta trebalo ići s opcijom da se radniku omogući pravo na slobodan dan tokom radne sedmice, od ponedjeljka do petka kako bi imao vremena da obavi svoje privatne obaveze. A znamo da nijedna institucija ili ustanova, bilo da je općinskog, kantonalnog ili federalnog nivoa ne radi vikendom.	Niska

Mirnes Tukić/Načelnik općine	SDA	Kritičan	Smatramo da je ova mjera trebala biti donesena na nivou države i da bi tada dala puni efekat, kao i zabrana pušenja. Sve ovo utječe na promet i trgovinsku djelatnost	Srednja
Suad Huskić/Načelnik općine	SDA	Kritičan	Došlo je do pada prometa i broja uposlenih u trgovini.	Niska
Jelena Pekić/Zastupnica Doma naroda PFBiH	SDP	Podrška	LinkedIn – podrška Zakonu u unutrašnjoj trgovini i neradnoj nedjelji	Visoka
Nermin Nikšić/premijer FBiH	SDP	Podrška, ali prihvata izmjene Zakona i uvođenje rada nedjeljom pod posebnim okolnostima	Cilj je bio osigurati bolju ravnotežu između privatnog i profesionalnog života radnika, kao i omogućiti porodicama da imaju kvalitetnije vrijeme zajedno. Vjerujemo da su takve mjere važne za socijalnu stabilnost i zdravlje radne snage, koji su, na kraju krajeva, temelj naše ekonomije. Naravno da ćemo razmotriti tu mogućnost i primijeniti pozitivna iskustva drugih država, pa ako se to pokaže opravdanim, omogućiti radnu nedjelju određen broj dana u godini. Ta odluka onda podrazumijeva posebnu zaštitu prava radnika koji budu radili nedjeljom, što će podrazumijevati prije svega posebno plaćanje.	Srednja
Damir Mašić/ zastupnik u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH	SDP	Podrška	podržao zakon kroz parlamentarnu većinu, naglašava potrebu za borbu za dostojnastvo radnika učešćem na otvorenom dijalogu o radničkim pravima u organizaciji Međunarodnog centra "Olof Palme" maj 2025.	Visoka
Igor Stojanović (potpredsjednik FBiH)	SDP	Podrška	dio vlasti / reformske mjere Kada je usvojen Zakon naglasio kako se treba raditi na zaštiti radnika	Visoka
Admir Čavalić/ Zastupnik u Predstavničkom domu FBiH	SBiH (Napustio stranku;Trenutno van stranke);	Strogo Protiv	Zbog zabrane rada nedjeljom dolazi do pada rpometa u FBiH i gubitka radnih mijesta; Pod hitno zagovara ukidanje zabrane.	Niska

**Semir Efendić/Načelnik
općine i predsjednik
stranke**

SBiH

Kritičan

Neradna nedjelja kriva za
navodni pad prometa u FBiH

Niska

Dokument priredile

doc. dr. Berina Beširović¹

mag. Zerina Kalamujić²

---

¹ berina.besirovic@fpn.unsa.ba

² zerinaiphone@gmail.com